

Липень '2006

**Інформаційний
бюлетень**

**ГАРЯЧЕ ПОЛІТИЧНЕ ЛІТО–2006
У ДЗЕРКАЛІ ГРОМАДСЬКОЇ ДУМКИ**

**За редакцією
члена-кореспондента АПН України
М.М.Слюсаревського**

Упорядник Л.П.Черниш

Київ

Гаряче політичне літо–2006 у дзеркалі громадської думки: Інформаційний бюлетень. Липень ' 2006 / За ред. М.М.Слюсаревського; Упоряд. Л.П.Черниш. – К., 2006. – 52 с.

Бюлетень підготовлено за даними всеукраїнського репрезентативного опитування, проведеного Інститутом соціальної та політичної психології АПН України 14–20 липня 2006 р. Ці дані порівнюються з попередніми “зрізами” моніторингових циклів, які постійно здійснює інститут.

Для науковців, працівників ЗМІ, представників громадськості.

У проведенні дослідження, опрацюванні його даних та підготовці матеріалів бюлетеня взяли участь: *Л.М.Калачнікова, Т.А.Кузьменко, М.М.Слюсаревський, П.Д.Фролов, Л.П.Черниш.*

Адреса:

04070, м.Київ, вул.Андріївська, 15
тел. 425-24-08 , 425-22-87
факс. 425-45-56

При використанні матеріалів дослідження посилання на Інститут соціальної та політичної психології АПН України обов'язкове.

© Інститут соціальної та політичної психології АПН України, 2006

З М І С Т

Попередні зауваження.....	4–4
1. Вибір–2004 в дзеркалі громадської думки.....	5–7
2. Сприйняття населенням України подій у Верховній Раді та навколо неї	8–22
3. Ставлення громадян до перспективи призначення главою уряду Віктора Януковича	23–25
4. Електоральні преференції населення	26–32
5. Довіра громадян до державних і політичних діячів, владних структур та інших суспільних інститутів	33–52
5.1. Рівень і динаміка довіри до державних та політичних діячів	33–42
5.2. Рівень і динаміка довіри до владних структур, інших суспільних інститутів	43–52

ПОПЕРЕДНІ ЗАУВАЖЕННЯ

Масове опитування громадян, результати якого подаються нижче, було проведене Інститутом соціальної та політичної психології АПН України 14–20 липня 2006 року за квотною вибіркою, що репрезентує доросле населення України віком від 18 років і старше. Опитано 2293 респонденти у 327 населених пунктах, з яких 155 – міські, 172 – сільські. Похибка вибірки становить 2,1%.

Для аналізу регіональних особливостей використано умовний поділ України на такі регіони:

- **Західний** (Волинська, Закарпатська, Івано-Франківська, Львівська, Рівненська, Тернопільська, Чернівецька області),
- **Центральний** (Вінницька, Житомирська, Київська, Кіровоградська, Полтавська, Сумська, Хмельницька, Черкаська, Чернігівська області),
- **Східний** (Дніпропетровська, Донецька, Запорізька, Луганська, Харківська області),
- **Південний** (АР Крим, Миколаївська, Одеська, Херсонська області).

Окремо було виділено *м. Київ*.

Результати опитування у міру можливості порівнюються з попередніми “зрізами” відповідних моніторингових циклів.

1. Вибір–2004 в дзеркалі громадської думки

Минуло півтора року від часу обрання В.Ющенка Президентом України. Як Ви вважаєте, чи правильний вибір зробив народ України у 2004 році? (у %)

- так, вибір був правильним 26,5
- ні, вибір був помилковим 48,6
- інша думка 3,3
- важко відповісти.....21,6

Серед прихильників різних політичних сил:

	Так	Ні	Інша думка	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	46,3	21,0	4,6	28,1
Прихильники "Нашої України"	62,7	10,6	2,7	24,0
Прихильники Партії регіонів	2,6	86,1	2,4	8,9
Прихильники Соціалістичної партії	27,6	31,2	5,3	36,0
Прихильники Комуністичної партії	3,9	81,9	1,2	13,0

У регіональному розрізі:

	Так	Ні	Інша думка	Важко відповісти
Західний регіон	46,1	20,1	3,1	30,7
Центральний регіон	33,9	34,5	3,1	28,5
Східний регіон	8,5	76,0	3,5	12,0
Південний регіон	25,1	55,0	3,1	16,8
м. Київ	32,8	38,3	4,5	24,3

Чи згодні Ви з тими політиками, які вважають, що В.Ющенко слід усунути з посади Президента України шляхом імпичменту і провести дострокові президентські вибори? (у %)

	Вересень 2005 р.		Липень 2006 р.	
цілком згоден	24,2	41,1	24,2	41,9
скоріше згоден	16,9		17,7	
скоріше не згоден	17,5	36,1	18,1	38,2
зовсім не згоден	18,6		20,1	
мені це байдуже	2,6		3,9	
важко відповісти	20,2		16,0	

Серед прихильників різних політичних сил (на момент останнього опитування):

	Згоден (цілком згоден + скоріше згоден)	Не згоден (скоріше не згоден + зовсім не згоден)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	19,5	57,9	2,5	20,2
Прихильники "Нашої України"	6,8	79,0	1,5	12,6
Прихильники Партії регіонів	75,0	9,7	2,9	12,4
Прихильники Соціалістичної партії	31,7	44,3	3,5	20,6
Прихильники Комуністичної партії	73,3	9,5	4,2	13,0

У регіональному розрізі (на момент останнього опитування):

	Згоден (цілком згоден + скоріше згоден)	Не згоден (скоріше не згоден + зовсім не згоден)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Західний регіон	14,4	62,4	3,4	19,8
Центральний регіон	31,2	46,7	3,3	18,8
Східний регіон	64,9	19,1	4,6	11,4
Південний регіон	49,0	30,1	3,8	17,1
м. Київ	35,5	46,8	4,5	13,3

Чи хотіли б Ви, щоб Україна мала такого Президента, як Володимир Путін? (у %)

	Травень 2004 р.		Вересень 2004 р.		Лютий 2006 р.		Липень 2006 р.	
цілком так	37,9	67,2	21,3	48,7	17,9	42,5	22,3	46,5
скоріше так	29,3		27,4		24,6		24,2	
скоріше ні	12,3	19,1	15,7	27,1	18,1	38,8	14,8	37,1
зовсім ні	6,8		11,4		20,7		22,3	
мені це байдуже	0,7		2,5		2,2		2,4	
важко відповісти	13,0		21,7		16,4		14,0	

Серед прихильників різних політичних сил (на момент останнього опитування):

	Так (цілком так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + зовсім ні)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	23,0	59,5	2,2	15,4
Прихильники "Нашої України"	18,2	67,8	2,5	11,5
Прихильники Партії регіонів	77,2	9,1	1,3	12,4
Прихильники Соціалістичної партії	30,2	44,4	2,3	23,2
Прихильники Комуністичної партії	79,4	7,7	1,8	11,0

У регіональному розрізі (на момент останнього опитування):

	Так (цілком так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + зовсім ні)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Західний регіон	16,7	64,7	2,9	15,7
Центральний регіон	38,9	42,9	2,7	15,5
Східний регіон	70,7	15,5	2,0	11,8
Південний регіон	52,0	31,0	1,7	15,2
м. Київ	29,4	57,6	1,8	11,3

Резюме

- Майже половина респондентів (48,6%) вважає, що під час президентської кампанії–2004 народ України зробив помилковий вибір. Особливо поширена ця думка серед прихильників Партії регіонів (86,1%) та КПУ (81,9%). На правильності тодішнього вибору наполягає трохи більше чверті опитаних (26,5%), передусім прихильники "Нашої України" (62,7%) та БЮТ (46,3%). Решті респондентів важко відповісти на це запитання (21,6%) або ж вони мають іншу думку (3,3%).

- Не втрачає популярності виношувана окремими політиками ідея імпічменту Президента України та проведення дострокових президентських виборів. Її поділяють загалом 41,9% опитаних, а на Сході та Півдні відповідно 64,9% і 49%. Не бажають перевиборів Президента 38,2% респондентів. Цю позицію здебільшого обстоюють жителі Західного і Центрального регіонів та м. Києва – 62,4%, 46,7% і 46,8%, відповідно.

- У міру розчарування громадян зробленим вибором у суспільстві реанімується бажання, аби Україна мала такого президента, як Володимир Путін. Це прагнення висловили 46,5% респондентів, що на чотири відсотки більше, ніж у лютому ц. р. Кількість противників президентства путінського зразка істотно не змінилася і становить 37,1%.

2. Сприйняття населенням України подій у Верховній Раді та навколо неї

Чи стежите Ви за тією боротьбою, що йде нині у Верховній Раді? (у %)

	Червень 2002 р.	Липень 2006 р.
так, уважно стежу за всіма подробицями парламентських подій	17,3	27,4
намагаюся бути в курсі того, що відбувається у парламенті, але в деталі не вникаю	28,0	34,6
спеціально не цікавлюся, але інколи знайомлюся з інформацією про ці події	36,7	29,0
ніколи не читаю і не слухаю про те, що там робиться	11,4	6,1
важко відповісти	6,8	2,9

Серед прихильників різних політичних сил (на момент останнього опитування):

	Так, уважно стежу за всіма подробицями	Намагаюся бути в курсі, але в деталі не вникаю	Спеціально не цікавлюся, але інколи знайомлюся	Ніколи не читаю і не слухаю про те, що там робиться	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	29,7	37,4	27,0	4,6	1,3
Прихильники "Нашої України"	24,8	39,9	30,4	2,9	2,0
Прихильники Партії регіонів	31,7	36,4	25,5	3,9	2,4
Прихильники Соціалістичної партії	26,4	31,1	36,7	2,3	3,4
Прихильники Комуністичної партії	38,9	29,1	21,1	7,4	3,6

У регіональному розрізі (на момент останнього опитування):

	Так, уважно стежу за всіма подробицями	Намагаюся бути в курсі, але в деталі не вникаю	Спеціально не цікавлюся, але інколи знайомлюся	Ніколи не читаю і не слухаю про те, що там робиться	Важко відповісти
Західний регіон	24,6	35,5	30,3	6,5	3,1
Центральний регіон	21,7	35,9	32,2	7,4	2,8
Східний регіон	30,9	32,0	27,9	6,1	3,1
Південний регіон	33,2	38,0	22,9	3,4	2,5
м. Київ	28,6	31,4	31,1	5,7	3,2

Як відомо, тривала парламентська криза несподівано завершилася обранням Головою Верховної Ради Олександра Мороза, за якого проголосувала переважна більшість депутатів від Партії регіонів, Соціалістичної та Комуністичної партій. Чи схвалюєте Ви це рішення парламенту? (у %)

цілком схвалюю	16,3	41,6
скоріше схвалюю	25,3	
скоріше не схвалюю	16,4	39,5
зовсім не схвалюю	23,1	
мені це байдуже	6,0	
важко відповісти	13,0	

Серед прихильників різних політичних сил:

	Схвалюю (цілком схвалюю + скоріше схвалюю)	Не схвалюю (скоріше не схвалюю + зовсім не схвалюю)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	12,1	69,6	5,2	13,2
Прихильники "Нашої України"	12,3	68,1	4,7	14,8
Прихильники Партії регіонів	74,5	10,6	4,0	11,0
Прихильники Соціалістичної партії	56,4	27,2	2,3	14,1
Прихильники Комуністичної партії	80,4	7,7	4,7	7,1

У регіональному розрізі:

	Схвалюю (цілком схвалюю + скоріше схвалюю)	Не схвалюю (скоріше не схвалюю + зовсім не схвалюю)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Західний регіон	16,2	64,6	6,3	13,0
Центральний регіон	33,8	44,7	8,0	13,5
Східний регіон	60,8	20,8	5,5	12,9
Південний регіон	50,3	35,1	3,4	11,0
м. Київ	31,3	48,8	4,3	15,5

Які почуття викликала у Вас звістка про обрання О.Мороза Головою Верховної Ради? (у %)

- здивування 22,3
- полегшення 18,3
- розчарування 17,3
- обурення 12,4
- тривогу 12,0
- радість 9,3
- інше 1,3
- мені це байдуже 8,5
- важко відповісти 16,4

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки респонденти мали можливість обирати кілька варіантів відповіді.

Серед прихильників різних політичних сил:

	Здивування	Полегшення	Розчарування	Обурення	Тривогу	Радість	Інше	Мені це байдуже	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	22,5	4,8	29,2	26,7	23,1	3,0	1,0	6,7	10,9
Прихильники "Нашої України"	20,8	5,7	35,7	19,8	19,0	3,0	2,0	5,5	12,8
Прихильники Партії регіонів	25,6	31,7	5,1	1,8	2,9	16,4	0,2	6,9	20,3
Прихильники Соціалістичної партії	15,2	32,0	9,5	9,2	4,6	36,5	2,3	4,9	6,0
Прихильники Комуністичної партії	17,1	46,8	2,7	0,3	3,9	14,2	–	6,0	21,6

У регіональному розрізі:

	Здивування	Полегшення	Розчарування	Обурення	Тривогу	Радість	Інше	Мені це байдуже	Важко відповісти
Західний регіон	23,3	9,4	29,1	27,0	19,4	4,2	1,3	10,7	10,2
Центральний регіон	20,9	14,5	16,9	13,5	16,2	9,1	1,5	9,8	16,5
Східний регіон	24,6	25,7	10,6	4,9	5,8	11,8	1,4	8,0	19,0
Південний регіон	18,3	21,5	16,3	4,8	7,3	10,7	1,0	4,8	20,1
м. Київ	23,4	15,1	20,7	21,2	14,6	10,3	1,5	6,3	10,6

Українські політики і журналісти зазвичай дають О.Морозові дуже різні, іноді полярні характеристики. Нижче наводяться деякі з них. Які із цих характеристик Ви вважаєте такими, що найбільше відповідають дійсності? (у %)

- зрадник..... 22,8
- хитрий лис української політики..... 22,3
- мудрий, досвідчений політик 19,0
- спиритний інтриган 15,3
- майстер політичного компромісу..... 15,2
- азартний політичний гравець 11,7
- борець за інтереси народу 10,3
- цинічний прагматик 8,6
- миротворець, здатний об'єднати Україну 7,8
- розпалювач конфліктів і розбрату..... 7,3
- захисник українського парламентаризму 7,2
- політичний труп 7,0
- порядна, моральна людина 6,9
- патріарх української політики..... 4,3
- важко відповісти 19,8

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки респонденти мали можливість обирати до 4-х варіантів відповіді.

Серед прихильників різних політичних сил:

	Прихильники				
	БЮТ	НУ	ПР	СПУ	КПУ
зрадник	44,2	34,3	7,2	14,9	5,1
хитрий лис української політики	33,4	27,4	16,0	14,4	10,7
мудрий, досвідчений політик	9,7	12,6	29,3	31,9	29,1
спритний інтриган	22,5	22,2	9,1	9,2	3,9
майстер політичного компромісу	7,6	12,5	20,5	27,3	23,8
азартний політичний гравець	12,2	12,6	13,4	8,0	8,3
борець за інтереси народу	5,5	6,5	15,7	29,9	19,0
цинічний прагматик	11,9	11,4	4,4	5,7	–
миротворець, здатний об'єднати Україну	2,7	2,9	13,7	16,7	9,6
розпалювач конфліктів і розбрату	13,9	10,6	1,0	6,9	0,3
захисник українського парламентаризму	4,8	4,2	9,4	20,8	13,4
політичний труп	13,0	8,6	1,6	8,0	0,6
порядна, моральна людина	4,5	5,1	9,1	14,1	17,5
патріарх української політики	2,4	2,2	5,0	6,0	7,1
важко відповісти	14,7	16,9	19,3	9,5	28,7

У регіональному розрізі:

	Регіони				
	Західний	Центральний	Східний	Південний	м. Київ
зрадник	39,5	20,7	14,4	19,4	34,3
хитрий лис української політики	28,6	20,9	17,3	27,2	23,6
мудрий, досвідчений політик	12,7	19,1	22,0	20,4	19,0
спритний інтриган	21,0	17,6	10,6	15,0	12,0
майстер політичного компромісу	11,2	17,4	17,4	11,6	14,3
азартний політичний гравець	8,1	11,1	11,4	18,4	11,3
борець за інтереси народу	7,5	13,6	11,2	5,1	12,8
цинічний прагматик	16,4	8,2	5,9	5,8	7,5
миротворець, здатний об'єднати Україну	3,6	7,1	9,7	9,2	11,3
розпалювач конфліктів і розбрату	13,2	9,6	3,3	3,4	8,3
захисник українського парламентаризму	6,2	8,2	6,4	6,8	12,8
політичний труп	14,0	6,7	4,4	4,1	7,3
порядна, моральна людина	4,7	10,0	6,1	4,1	12,0
патріарх української політики	2,9	5,3	4,4	4,4	2,0
важко відповісти	16,6	20,5	24,1	15,3	14,0

Хто, на Вашу думку, виграв, а хто програв у результаті обрання О.Мороза Головою Верховної Ради? (у %)

	Виграли	Програли	Важко відповісти
"Наша Україна"	6,3	69,5	24,2
Блок Ю.Тимошенко	4,8	75,4	19,7
Комуністична партія	71,2	7,5	21,3
Партія регіонів	80,2	5,0	14,8
Соціалістична партія	67,6	9,6	22,8
Президент В.Ющенко	7,6	56,1	36,3
Народ України	29,9	29,1	41,1
Інший	4,3	8,2	87,4
Ніхто не виграв (не програв)	10,8		

Про що насамперед свідчить обрання О.Мороза спікером парламенту? (у %)

- про перемогу в парламенті конструктивних політичних сил 29,6
- про поразку демократії й політичний реванш кучмізму..... 23,3
- інша думка 4,0
- важко відповісти 43,1

Серед прихильників різних політичних сил:

	Про перемогу в парламенті конструктивних політичних сил	Про поразку демократії й політичний реванш кучмізму	Інша думка	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	6,8	48,6	3,5	41,0
Прихильники "Нашої України"	7,7	41,1	2,6	48,7
Прихильники Партії регіонів	56,7	4,2	2,8	36,3
Прихильники Соціалістичної партії	45,4	13,4	5,6	35,7
Прихильники Комуністичної партії	65,8	2,7	1,2	30,3

У регіональному розрізі:

	Про перемогу в парламенті конструктивних політичних сил	Про поразку демократії й політичний реванш кучмізму	Інша думка	Важко відповісти
Західний регіон	13,1	47,2	3,9	35,7
Центральний регіон	21,7	23,9	3,5	51,0
Східний регіон	43,8	9,7	4,3	42,2
Південний регіон	37,0	18,3	3,5	41,2
м. Київ	21,4	31,2	6,8	40,6

Чи схвалюєте Ви те, що у Верховній Раді утворилася коаліція в складі Партії регіонів, Соціалістичної та Комуністичної партій? (у %)

цілком схвалюю	22,1	44,0
скоріше схвалюю	21,9	
скоріше не схвалюю	15,1	41,0
зовсім не схвалюю	25,9	
мені це байдуже	4,6	
важко відповісти	10,4	

Серед прихильників різних політичних сил:

	Схвалюю (цілком схвалюю + скоріше схвалюю)	Не схвалюю (скоріше не схвалюю + зовсім не схвалюю)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	5,8	79,7	4,3	10,2
Прихильники "Нашої України"	8,2	75,9	3,0	13,0
Прихильники Партії регіонів	88,2	4,7	1,6	5,6
Прихильники Соціалістичної партії	42,8	44,5	2,3	10,3
Прихильники Комуністичної партії	91,4	3,9	3,6	1,2

У регіональному розрізі:

	Схвалюю (цілком схвалюю + скоріше схвалюю)	Не схвалюю (скоріше не схвалюю + зовсім не схвалюю)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Західний регіон	12,8	70,6	4,2	12,5
Центральний регіон	29,0	50,9	7,7	12,6
Східний регіон	71,7	17,2	3,0	8,1
Південний регіон	57,5	31,9	3,1	7,5
м. Київ	27,0	54,6	5,3	13,3

А який з перелічених нижче варіантів парламентської коаліції був би найбільш прийнятним особисто для Вас? (у %)

- Партія регіонів + Соцпартія + Компартія (нинішній варіант).....27,4
- Партія регіонів + "Наша Україна" 2,3
- Партія регіонів + "Наша Україна" + Соцпартія 3,6
- Партія регіонів + "Наша Україна" + Соцпартія + Компартія 4,4
- Блок Ю.Тимошенко + "Наша Україна" + Соцпартія 28,1
- Партія регіонів + Блок Ю.Тимошенко 2,3
- широка коаліція з усіх без винятку партій і блоків, які обрані до Верховної Ради 13,1
- інша думка 2,8
- важко відповісти 16,0

Серед прихильників різних політичних сил:

	ПР + СПУ + КПУ	ПР + НУ	ПР + НУ + СПУ	ПР + НУ + СПУ + КПУ	БЮТ + НУ + СПУ	ПР + БЮТ	Широ- ка коалі- ція	Інша думка	Важко відпо- вісти
Прихильники БЮТ	1,9	1,2	1,8	0,7	65,1	3,9	8,7	4,4	12,4
Прихильники НУ	1,6	1,8	3,3	1,4	60,6	1,4	14,6	2,9	12,6
Прихильники ПР	62,3	3,4	4,3	7,3	0,2	1,5	11,5	1,0	8,5
Прихильники СПУ	19,8	–	12,7	7,0	25,3	2,3	15,8	3,8	13,4
Прихильники КПУ	70,8	–	–	13,1	–	1,2	7,1	–	7,7

У регіональному розрізі:

	ПР + СПУ + КПУ	ПР + НУ	ПР + НУ + СПУ	ПР + НУ + СПУ + КПУ	БЮТ + НУ + СПУ	ПР + БЮТ	Широ- ка коалі- ція	Інша думка	Важко відпо- вісти
Західний регіон	4,7	1,0	4,7	3,1	48,1	1,0	12,2	5,2	20,0
Центральний регіон	13,6	2,7	2,5	2,9	38,7	2,7	15,6	2,0	19,2
Східний регіон	49,5	2,6	2,7	5,0	9,4	3,0	12,8	2,1	12,8
Південний регіон	38,4	2,4	6,5	7,5	17,7	1,0	10,9	2,7	12,9
м. Київ	14,3	2,3	2,5	4,8	44,5	3,5	11,3	3,0	14,0

Як Ви вважаєте, які з перелічених нижче парламентських фракцій під час ведення коаліційних переговорів виявилися найбільш конструктивними, відкритими для компромісів та політичного діалогу? (у %)

- фракція Партії регіонів 33,6
- фракція Блоку Ю.Тимошенко 15,4
- фракція Соціалістичної партії 10,3
- фракція Комуністичної партії 10,2
- фракція "Наша Україна" 6,0
- жодна з них 20,8
- важко відповісти 21,4

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки респонденти мали можливість обирати кілька варіантів відповіді.

Серед прихильників різних політичних сил:

	ПР	БЮТ	СПУ	КПУ	НУ	Жод- на з них	Важко відпо- вісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	7,0	52,1	4,9	2,1	4,0	17,2	22,1
Прихильники "Нашої України"	6,2	12,9	5,3	1,0	22,1	30,9	30,5
Прихильники Партії регіонів	77,5	0,9	12,4	16,7	1,7	7,2	12,8
Прихильники Соціалістичної партії	17,9	4,4	42,0	3,7	6,3	22,9	17,5
Прихильники Комуністичної партії	39,4	–	24,3	70,3	–	7,1	11,3

У регіональному розрізі:

	ПР	БЮТ	СПУ	КПУ	НУ	Жод- на з них	Важко відпо- вісти
Західний регіон	11,7	19,3	6,0	1,6	7,6	34,2	26,9
Центральний регіон	20,5	20,4	11,3	5,8	7,6	25,6	21,1
Східний регіон	54,9	8,1	11,3	20,1	3,2	11,9	19,2
Південний регіон	41,8	8,8	11,9	8,8	6,8	18,4	20,1
м. Київ	25,3	37,8	10,0	6,0	6,3	9,8	20,8

Які з парламентських фракцій, на Вашу думку, проводять найбільш зрозумілу й послідовну політику? (у %)

- фракція Партії регіонів 32,7
- фракція Блоку Ю.Тимошенко 21,1
- фракція Комуністичної партії 10,9
- фракція "Наша Україна" 6,4
- фракція Соціалістичної партії..... 5,8
- жодна з них 20,3
- важко відповісти..... 15,8

Примітка. Сума перевищує 100%, оскільки респонденти мали можливість обирати кілька варіантів відповіді.

Серед прихильників різних політичних сил:

	ПР	БЮТ	КПУ	НУ	СПУ	Жод- на з них	Важко відпо- вісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	4,4	67,7	2,6	4,5	4,1	15,4	10,3
Прихильники "Нашої України"	5,0	20,6	1,3	27,7	3,0	25,8	26,0
Прихильники Партії регіонів	80,2	0,8	16,9	0,6	5,2	7,7	9,0
Прихильники Соціалістичної партії	9,9	10,2	3,4	2,6	39,6	33,5	9,5
Прихильники Комуністичної партії	33,9	–	74,5	–	12,0	6,3	7,2

У регіональному розрізі:

	ПР	БЮТ	КПУ	НУ	СПУ	Жод- на з них	Важко відпо- вісти
Західний регіон	9,7	32,8	2,6	9,2	5,5	28,3	17,6
Центральний регіон	18,5	27,4	5,6	8,9	5,6	26,3	16,3
Східний регіон	55,1	9,0	20,5	3,7	5,2	12,8	13,6
Південний регіон	43,0	11,6	11,3	4,8	7,8	18,4	17,1
м. Київ	22,1	45,7	8,0	4,8	5,0	11,8	16,1

Хто, на Вашу думку, є головним винуватцем розвалу у Верховній Раді помаранчевої коаліції? (у %)

- О.Мороз 20,4
- В.Ющенко 18,4
- Ю.Тимошенко 17,9
- П.Порошенко 12,1
- інший 3,0
- важко відповісти 28,3

Серед прихильників різних політичних сил:

	О. Мороз	В. Ющенко	Ю. Тимошенко	П. Порошенко	Інший	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	33,9	23,0	2,8	14,8	2,9	22,7
Прихильники "Нашої України"	40,0	10,0	4,4	13,0	4,1	28,5
Прихильники Партії регіонів	8,1	19,2	36,9	9,4	2,0	24,4
Прихильники Соціалістичної партії	12,9	19,8	11,8	21,9	4,6	29,0
Прихильники Комуністичної партії	5,1	23,4	32,4	7,6	1,2	30,3

У регіональному розрізі:

	О. Мороз	В. Ющенко	Ю. Тимошенко	П. Порошенко	Інший	Важко відповісти
Західний регіон	25,6	14,9	7,3	18,8	5,0	28,5
Центральний регіон	24,2	13,5	8,9	17,5	2,6	33,3
Східний регіон	12,7	9,0	31,6	17,7	2,6	26,4
Південний регіон	23,5	9,2	21,3	17,3	2,2	26,5
м. Київ	21,0	19,7	9,9	28,1	2,3	19,0

Як, на Вашу думку, мають реагувати політичні сили, які опинилися в опозиції, на обрання спікером парламенту О.Мороза, а його першим заступником комуніста А.Мартинюка? (у %)

- мають співпрацювати з обраним керівництвом парламенту 46,9
- мають блокувати роботу Верховної Ради і домагатися переобрання її керівництва 7,5
- мають домагатися розпуску Верховної Ради й призначення нових виборів 14,7
- інша думка 1,8
- важко відповісти 29,1

Серед прихильників різних політичних сил:

	Співпрацювати з обраним керівництвом парламенту	Блокувати роботу Верховної Ради і домогатися переобрання її керівництва	Домогатися розпуску Верховної Ради й призначення нових виборів	Інша думка	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	18,4	15,0	30,6	3,2	32,8
Прихильники "Нашої України"	19,6	11,3	26,8	1,6	40,6
Прихильники Партії регіонів	77,6	2,2	2,3	0,9	16,9
Прихильники Соціалістичної партії	61,9	4,6	11,8	1,1	20,6
Прихильники Комуністичної партії	87,5	1,5	–	–	11,1

У регіональному розрізі:

	Співпрацювати з обраним керівництвом парламенту	Блокувати роботу Верховної Ради і домогатися переобрання її керівництва	Домогатися розпуску Верховної Ради й призначення нових виборів	Інша думка	Важко відповісти
Західний регіон	28,2	10,2	27,7	3,4	30,5
Центральний регіон	37,1	8,9	14,9	0,7	38,4
Східний регіон	65,1	4,6	5,2	1,8	23,3
Південний регіон	51,2	7,5	16,0	1,7	23,5
м. Київ	41,8	9,0	22,0	1,0	26,3

Чи згодні Ви з журналістами та політичними аналітиками, які вважають, що останні події у Верховній Раді засвідчили: "казка Майдану" остаточно закінчилася? (у %)

цілком згоден	31,0	57,8
скоріше згоден	26,8	
скоріше не згоден	13,1	18,0
зовсім не згоден	4,9	
мені це байдуже	5,5	
важко відповісти	18,7	

Серед прихильників різних політичних сил:

	Згоден (цілком згоден + скоріше згоден)	Не згоден (скоріше не згоден + зовсім не згоден)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	49,1	31,7	2,0	17,2
Прихильники "Нашої України"	40,2	27,3	4,8	27,7
Прихильники Партії регіонів	71,3	7,9	5,6	15,2
Прихильники Соціалістичної партії	61,5	18,7	0,3	19,5
Прихильники Комуністичної партії	76,7	3,9	8,4	11,0

У регіональному розрізі:

	Згоден (цілком згоден + скоріше згоден)	Не згоден (скоріше не згоден + зовсім не згоден)	Мені це байдуже	Важко відпо- вісти
Західний регіон	64,1	13,5	4,2	18,2
Центральний регіон	52,8	22,3	6,0	18,9
Східний регіон	60,0	15,8	5,8	18,4
Південний регіон	54,2	18,5	4,4	22,9
м. Київ	55,5	24,5	8,3	11,7

Партія регіонів заявляє, що здатна об'єднати Україну і вивести її з кризи. Чи поділяєте Ви цю впевненість? (у %)

цілком поділяю	20,7	39,8
скоріше поділяю	19,1	
скоріше не поділяю	19,6	44,8
зовсім не поділяю	25,2	
мені це байдуже	1,9	
важко відповісти	13,5	

Серед прихильників різних політичних сил:

	Поділяю (цілком поділяю + скоріше поділяю)	Не поділяю (скоріше не поділяю + зовсім не поділяю)	Мені це байдуже	Важко відпо- вісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	4,7	83,1	0,9	11,3
Прихильники "Нашої України"	3,4	80,5	1,7	14,4
Прихильники Партії регіонів	88,7	2,9	0,6	7,8
Прихильники Соціалістичної партії	23,8	54,6	2,3	19,3
Прихильники Комуністичної партії	73,5	8,4	4,7	13,3

У регіональному розрізі:

	Поділяю (цілком поділяю + скоріше поділяю)	Не поділяю (скоріше не поділяю + зовсім не поділяю)	Мені це байдуже	Важко відпо- вісти
Західний регіон	10,4	73,8	2,3	13,5
Центральний регіон	24,5	57,0	2,4	16,1
Східний регіон	65,9	19,7	1,2	13,2
Південний регіон	53,7	34,0	2,7	9,6
м. Київ	27,3	62,8	0,5	9,4

Якщо ситуація навколо подій у Верховній Раді буде й далі загострюватися, чи готові особисто Ви взяти участь у масових акціях на підтримку зазначених нижче політичних сил? (у %)

готовий – на підтримку БЮТ та інших помаранчевих сил	17,2	37,5
готовий – на підтримку Партії регіонів та її союзників по коаліції	20,3	
у жодних масових акціях участі не братиму	44,8	
важко відповісти	17,8	

Примітка. У вересні 2004 р. респондентам ставилося запитання “Чи візьмете Ви особисто участь в акціях протесту у разі, якщо результати виборів Вас не задовольнять, а підтримуваний Вами кандидат у президенти доведе, що вони сфальсифіковані, і звернеться за підтримкою до населення?”. Розподіл відповідей був таким:

	По вибірці в цілому		Серед прихильників В.Ющенка		Серед прихильників В.Януковича	
однозначно так	18.8	37.6	28.0	52.4	16.3	31.5
скоріше так	18.8		24.4		15.2	
скоріше ні	22.9	44.1	20.9	30.0	22.5	51.8
однозначно ні	21.2		9.1		29.3	
важко відповісти	18.3		17.6		16.7	

Серед прихильників різних політичних сил:

	Готовий – на підтримку БЮТ та інших помаранчевих сил	Готовий – на підтримку Партії регіонів та її союзників по коаліції	У жодних масових акціях участі не братиму	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	47,8	0,5	34,9	16,9
Прихильники "Нашої України"	26,0	1,6	49,5	23,0
Прихильники Партії регіонів	0,5	51,1	36,1	12,3
Прихильники Соціалістичної партії	4,9	4,6	56,3	34,2
Прихильники Комуністичної партії	1,2	26,4	55,4	17,0

У регіональному розрізі:

	Готовий – на підтримку БЮТ та інших помаранчевих сил	Готовий – на підтримку Партії регіонів та її союзників по коаліції	У жодних масових акціях участі не братиму	Важко відповісти
Західний регіон	28,5	2,8	43,3	25,4
Центральний регіон	23,0	13,1	44,3	19,7
Східний регіон	7,0	34,3	44,9	13,8
Південний регіон	9,5	28,2	47,3	15,0
м. Київ	31,1	11,5	44,4	13,0

Резюме

- Понад 90% українських громадян більш або менш систематично стежать за боротьбою, що точиться нині у Верховній Раді. Ніколи не читають і не слухають про те, що там робиться, лише 6,1% опитаних. При цьому понад чверть (27,4%) уважно стежать за всіма подробицями парламентських подій; більше третини (34,6%) намагаються бути в курсі того, що відбувається в парламенті, хоч і не дуже переймаються деталями; час від часу знайомляться з подіями у Верховній Раді 29%.

Довідково. Порівняння отриманих даних з результатами аналогічного опитування, проведеного 2002 р., свідчить про помітне підвищення інтересу громадян до післявиборної боротьби в парламенті. Кількість тих, хто виявляє до цих подій цілеспрямований інтерес, збільшилася на 10%; тих, хто намагається бути хоча б у курсі справи, — на 6,6%.

- Обрання О.Мороза Головою Верховної Ради сприйнято громадською думкою доволі емоційно й неоднозначно. Більшою чи меншою мірою схвалюють це рішення парламенту 41,6% опитаних, майже стільки ж не схвалюють — 39,5%. Інші вагаються з відповіддю або ж вибирають варіант "мені це байдуже". При цьому цікаво, що схвалення висловлюють передусім прихильники КПУ та Партії регіонів (80,4% і 74,5%, відповідно) і значно рідше — ті, хто підтримав на парламентських виборах СПУ (56,4%).

- Домінуючими емоційними реакціями на обрання О.Мороза були: здивування — 22,3%; полегшення — 18,3%; розчарування — 17,3%. Обурення охопило 12,4% опитаних, тривогу відчули 12%, радість — лише 9,3%.

- З 14-ти характеристик О.Мороза, які побутують у масовій періодиці, респонденти найчастіше вибирають дві — "зрадник" (22,8%) і "хитрий лис української політики" (22,3%). Дещо рідше вибираються характеристики: "мудрий, досвідчений політик" (19%), "майстер політичного компромісу" (15,2%), "спритний інтриган" (15,3%). Ще рідше — "азартний політичний гравець" (11,7%), "борець за інтереси народу" (10,3%) та "цинічний прагматик" (8,6%). Менше восьми відсотків опитаних характеризують О.Мороза як "миротворця, здатного об'єднати Україну", "порядну, моральну людину" чи, навпаки, "розпалювача" конфліктів і розбрату тощо.

- Кількість респондентів, які вважають, що від обрання О.Мороза виграв народ України, становить близько 30%. Понад 80% опитаних переконані, що виграла Партія регіонів. Помітно менше тих, хто вважає це обрання виграшем Комуністичної та Соціалістичної партій – 71,2% та 67,6%, відповідно. Серед політичних сил, які програли, респонденти найчастіше називали БЮТ (75,4%), "Нашу Україну" (69,5%) і Президента В.Ющенка (56,1%).

- Як перемогу конструктивних політичних сил сприйняли обрання О.Мороза 29,6% опитаних, як поразку демократії і політичний реванш кучмізму — 23,3%. Про перемогу конструктивних політичних сил найчастіше заявляють прихильники КПУ (65,8%) та Партії регіонів (56,7%) і значно рідше, знову ж таки, прихильники СПУ (45,4%). Поразку демократії констатують, як і слід було очікувати, передусім прихильники БЮТ (48,6%) і "Нашої України" (41,1%),

- Утворення у Верховній Раді "антикризової" коаліції в складі Партії регіонів, Соціалістичної та Комуністичної партій більшою або меншою мірою схвалюють 44% респондентів, не схвалюють — 41%. Однак при цьому нинішній варіант коаліції є особисто бажаним лише для 27,4% опитаних. Приблизно стільки ж (28,1%) хотіли б відновлення помаранчевої коаліції у складі БЮТ, "Нашої України" і Соцпартії. Широку коаліцію з усіх без винятку партій і блоків, які обрані до Верховної Ради, вважають прийнятною для себе 13,1%. На підтримку інших варіантів коаліції висловилося не більше 2 – 4% опитаних.

- Найбільш конструктивною, відкритою для компромісів та політичного діалогу під час ведення коаліційних переговорів, на думку респондентів, була Партія регіонів (33,6% відповідей). Удвічі менше (15,4%) виявилось тих, хто вважає такою фракцію БЮТ. Найменш конструктивною та відкритою для діалогу, за оцінками респондентів, є фракція "Нашої України" (6%). На відкритості та конструктивності СПУ і КПУ наполягають приблизно по 10% опитаних. А майже 21% респондентів вважає, що під час коаліційних переговорів жодна з фракцій не виявила належної конструктивності та відкритості до діалогу.

- За ступенем зрозумілості та послідовності здійснюваної політики лідерство, з погляду опитаних, також тримає Партія регіонів (32,7%). Друге місце посідає фракція БЮТ (21,1%). Третє, з результатом у 10,9%, відводиться КПУ. Останню сходинку, з результатом близько 6%, поділили між собою фракції "Нашої України" та СПУ.

- Політичну відповідальність за розвал помаранчевої коаліції респонденти майже порівну покладають на О.Мороза (20,4%), В.Ющенко (18,4%) та Ю.Тимошенко (17,9%). П.Порошенка звинувачують у цьому 12,1% опитаних. Головним винуватцем розвалу коаліції О.Мороза найчастіше називають прихильники "Нашої України", В.Ющенко – прихильники БЮТ і КПУ, Ю.Тимошенко – прихильники Партії регіонів, П.Порошенка – прихильники СПУ.

- Близько 47% опитаних вважають, що політичні сили, які опинилися в опозиції, мають змиритися з обранням нинішнього керівництва парламенту і розпочати з ним співпрацю. Блокування роботи Верховної Ради з метою переобрання її керівництва підтримує лише 7,5% респондентів. У явній меншості перебувають і ті, хто вважає, що опозиції слід домагатися розпуску парламенту та призначення нових виборів (14,7%).

- Упевненість Партії регіонів у власній здатності об'єднати Україну та вивести її з кризи громадяни скоріше не поділяють (44,8%), ніж поділяють (39,8%). Інші вагалися з відповіддю чи відповідали, що це їм байдуже. Найоптимістичніше в цьому плані налаштовані жителі Сходу і Півдня, найменш оптимістично – Західного і Центрального регіонів.

- На думку більш як половини респондентів (57,8%) останні події у Верховній Раді засвідчили, що "казка Майдану" остаточно закінчилася. Не згодних із цим судженням майже втричі менше – 18%. Водночас у разі дальшого загострення ситуації навколо подій у Верховній Раді майже 38% опитаних висловили готовність взяти участь у масових акціях на підтримку політичних сил – учасників конфлікту. Партію регіонів та її союзників по коаліції готові підтримати масовими виступами 20,3% респондентів. На підтримку БЮТ та інших помаранчевих сил ладні стати 17,2% опитаних, а в м.Києві, Західному та Центральному регіонах – кожен третій-четвертий житель. Не бажають брати участі в жодних акціях протесту близько 45%, інші поки що вагаються.

3. Ставлення громадян до перспективи призначення главою уряду Віктора Януковича

Коаліція фракцій Партії регіонів, Соціалістичної та Комуністичної партій подала Президентові України пропозицію призначити главою уряду В.Януковича. Чи підтримуєте Ви призначення В.Януковича Прем'єр-міністром України? (у %)

цілком підтримую	30,5	44,3
скоріше підтримую	13,8	
скоріше не підтримую	13,1	45,3
зовсім не підтримую	32,2	
мені це байдуже	3,0	
важко відповісти	7,3	

Серед прихильників різних політичних сил:

	Підтримую (цілком підтримую + скоріше підтримую)	Не підтримую (скоріше не підтримую + зовсім не підтримую)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	5,2	87,6	1,4	5,9
Прихильники "Нашої України"	4,6	84,0	3,2	8,1
Прихильники Партії регіонів	95,6	1,6	0,3	2,4
Прихильники Соціалістичної партії	23,9	53,6	4,6	17,9
Прихильники Комуністичної партії	78,6	6,8	3,6	11,0

У регіональному розрізі:

	Підтримую (цілком підтримую + скоріше підтримую)	Не підтримую (скоріше не підтримую + зовсім не підтримую)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Західний регіон	9,9	77,3	4,4	8,3
Центральний регіон	26,3	58,9	4,5	10,3
Східний регіон	75,6	18,6	1,4	4,4
Південний регіон	59,4	30,3	2,7	7,5
м. Київ	27,3	66,8	1,3	4,6

Якщо Ви не підтримуєте призначення Прем'єр-міністром України В.Януковича, то кого з перелічених нижче осіб найбільше хотіли б на цій посаді бачити? (у %)

- Ю.Тимошенко.....36,0
- М.Азарова 7,6
- Ю.Єханурова 7,2
- А.Кінаха 4,7
- П.Порошенка 0,5
- іншого 6,2
- важко відповісти 37,7

Серед прихильників різних політичних сил:

	Тимо- шенко	Азаро- ва	Єхану- рова	Кінаха	Поро- шенка	Іншо- го	Важко відпо- вісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	84,9	0,5	2,3	2,1	—	1,6	8,6
Прихильники "Нашої України"	38,3	1,0	19,5	8,4	2,1	2,3	28,4
Прихильники Партії регіонів	1,7	22,3	3,4	2,1	0,3	11,6	58,6
Прихильники Соціалістичної партії	13,7	4,3	9,3	9,6	1,3	10,0	51,8
Прихильники Комуністичної партії	1,7	30,8	—	3,5	—	7,8	56,2

У регіональному розрізі:

	Тимо- шенко	Азаро- ва	Єхану- рова	Кінаха	Поро- шенка	Іншо- го	Важко відпо- вісти
Західний регіон	48,2	2,7	10,1	2,5	0,5	3,5	32,5
Центральний регіон	43,8	4,0	6,2	5,4	0,2	3,8	36,6
Східний регіон	18,4	13,6	3,4	4,8	0,7	11,4	47,7
Південний регіон	21,1	11,5	12,8	6,0	0,9	6,9	40,8
м. Київ	57,4	10,9	5,2	5,5	—	5,7	15,3

Президент України В.Ющенко у зверненні до народу заявив, що яка б коаліція не утворилась у Верховній Раді, він наполягатиме на дотриманні чинного державницького курсу, що одержав підтримку на президентських виборах 2004 року. Як Ви думаєте, чи дотримуватиметься цього курсу уряд під керівництвом В.Януковича? (у %)

цілком дотримуватиметься	5,9	21,3
скоріше дотримуватиметься	15,4	
скоріше не дотримуватиметься	28,5	52,0
зовсім не дотримуватиметься	23,5	
мені це байдуже	4,4	
важко відповісти	22,3	

Серед прихильників різних політичних сил:

	Дотримуватиметься (цілком дотримуватиметься + скоріше дотримуватиметься)	Не дотримуватиметься (скоріше не дотримуватиметься + зовсім не дотримуватиметься)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	6,7	76,1	2,5	14,7
Прихильники "Нашої України"	3,4	74,4	4,0	18,1
Прихильники Партії регіонів	42,0	27,8	2,5	27,6
Прихильники Соціалістичної партії	14,0	48,9	2,3	34,8
Прихильники Комуністичної партії	37,4	27,9	7,1	27,6

У регіональному розрізі:

	Дотримуватиметься (цілком дотримуватиметься + скоріше дотримуватиметься)	Не дотримуватиметься (скоріше не дотримуватиметься + зовсім не дотримуватиметься)	Мені це байдуже	Важко відповісти
Західний регіон	8,3	70,7	4,1	16,8
Центральний регіон	15,3	56,8	6,5	21,5
Східний регіон	28,0	39,9	3,5	28,6
Південний регіон	34,3	43,5	3,4	18,8
м. Київ	22,3	58,3	2,5	17,0

Резюме

- Пропозиція антикризової коаліції призначити главою уряду В.Януковича сприймається громадською думкою дуже неоднозначно. На її підтримку висловилися 44,3% опитаних, проти – 45,3%. Кількість тих, хто байдуже поставився до такої пропозиції або не зміг визначитись у своєму ставленні до неї, лише трохи перевищує 10%. У Західному регіоні проти призначення лідера Партії регіонів главою уряду виступають 77,3% опитаних; у Центральному – 58,9%; у Східному – 18,6%; у Південному – 30,3%; у м. Києві – 66,8%.

- Ті, хто не підтримує призначення Прем'єр-міністром України В.Януковича, найчастіше хочуть бачити на цій посаді Ю.Тимошенко (36%). На підтримку М.Азарова та Ю.Єханурова висловилися відповідно 7,6% та 7,2% респондентів. Кандидатуру А.Кінаха підтримують 4,7%; П.Порошенка – лише 0,5% опитаних (зокрема, серед прихильників "Нашої України" – 2,1%).

- Тією чи іншою мірою схиляються до думки, що уряд В.Януковича дотримуватиметься чинного державницького курсу, як того вимагає Президент України, лише 21,3% респондентів, протилежну думку мають 52%. Однак серед прихильників Партії регіонів і КПУ частки осіб, які допускають, що уряд В.Януковича дотримуватиметься чинного державницького курсу, є значно більшими, ніж загалом по Україні, – 42% та 37,4%, відповідно.

4. Електоральні преференції населення

У червні виповнилося три місяці від часу обрання нової Верховної Ради України. Як Ви вважаєте, чи правильний вибір Ви зробили 26 березня? (у %)

- так, правильний 60,0
- ні, мій вибір був помилковий 15,5
- важко відповісти 24,6

Серед прихильників різних політичних сил:

	Так, правильний	Ні, мій вибір був помилковий	Важко відповісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	63,5	15,2	21,3
Прихильники "Нашої України"	46,9	23,2	29,9
Прихильники Партії регіонів	79,7	7,8	12,5
Прихильники Соціалістичної партії	44,2	33,5	22,4
Прихильники Комуністичної партії	73,3	10,1	16,6

У регіональному розрізі:

	Так, правильний	Ні, мій вибір був помилковий	Важко відповісти
Західний регіон	49,7	18,3	31,9
Центральний регіон	56,6	18,0	25,4
Східний регіон	70,3	11,9	17,8
Південний регіон	56,7	15,8	27,5
м. Київ	59,0	13,6	27,4

А за яку політичну партію чи виборчий блок Ви голосували 26 березня? (у %)

	Дані опитування	Дані ЦВК
Партія регіонів	31,9	32,1
Блок Юлії Тимошенко	22,5	22,2
Блок "Наша Україна"	14,6	13,9
Соціалістична партія України	4,4	5,7
Комуністична партія України	4,3	3,7
Блок Наталії Вітренко "Народна опозиція"	3,5	2,9
Народний блок Литвина	2,6	2,4
Громадянський блок ПОРА-ПРП	1,9	1,5
Український Народний Блок Костенка і Плюща	1,9	1,9
Партія зелених України	1,2	0,5
Партія "Віче"	1,1	1,7
Опозиційний блок НЕ ТАК!	0,8	1,0
інша партія (блок)	1,8	7,0
голосував проти всіх	4,6	1,8+2,4 (зіпсов.)
не пам'ятаю	2,9	

Чи згодні Ви з тими, хто вважає, що нинішня Верховна Рада довела свою недієздатність і тому Президент України має її розпустити та призначити нові парламентські вибори? (у %)

цілком згоден	12,5	30,7
скоріше згоден	18,2	
скоріше не згоден	18,2	46,6
зовсім не згоден	28,4	
мені це байдуже	3,5	
важко відповісти	19,1	

Серед прихильників різних політичних сил:

	Згоден (цілком згоден + скоріше згоден)	Не згоден (скоріше не згоден + зовсім не згоден)	Мені це байдуже	Важко відпо- вісти
Прихильники Блоку Ю. Тимошенко	53,8	22,1	1,8	22,4
Прихильники "Нашої України"	46,8	24,4	4,2	24,6
Прихильники Партії регіонів	11,1	74,4	1,6	13,0
Прихильники Соціалістичної партії	25,0	57,6	1,1	16,3
Прихильники Комуністичної партії	10,5	76,2	3,6	9,6

У регіональному розрізі:

	Згоден (цілком згоден + скоріше згоден)	Не згоден (скоріше не згоден + зовсім не згоден)	Мені це байдуже	Важко відпо- вісти
Західний регіон	52,1	25,7	3,9	18,4
Центральний регіон	33,0	35,5	4,9	26,6
Східний регіон	15,6	68,1	2,4	13,8
Південний регіон	30,5	47,2	3,4	18,8
м. Київ	35,5	45,3	2,5	16,8

Якби нинішня Верховна Рада була розпущена й були призначені нові вибори, то чи взяли б Ви участь у голосуванні? (у %)

однозначно так	35,6	66,7
скоріше так	31,1	
скоріше ні	11,3	22,0
однозначно ні	10,7	
важко відповісти	11,3	

Довідково. У березні ц. р. розподіл відповідей на запитання **“Чи маєте Ви намір у неділю, 26 березня, взяти участь у виборах до Верховної Ради України та органів місцевого самоврядування?”** виглядав так (у %):

однозначно так	61,7	89,5
скоріше так	27,8	
скоріше ні	3,0	5,4
однозначно ні	2,4	
важко відповісти	5,2	

У регіональному розрізі:

	Так (однозначно так + скоріше так)	Ні (скоріше ні + однозначно ні)	Важко відповісти
Західний регіон	69,8	18,0	12,2
Центральний регіон	66,3	20,5	13,2
Східний регіон	68,2	23,7	8,0
Південний регіон	59,8	26,4	13,8
м. Київ	67,9	21,7	10,4

Якби нові парламентські вибори відбувалися найближчої неділі, то за яку партію чи виборчий блок Ви б проголосували? (у %)

	По вибірці в цілому	Серед тих, хто тією чи іншою мірою схиль- ний взяти участь у голосуванні (однозначно так + скоріше так)	Серед тих, хто твердо вирішив голосувати і визначився з вибором
Партія регіонів	32,9	37,7	38,7
Блок Юлії Тимошенко	22,1	28,4	35,1
Блок "Наша Україна"	5,9	7,7	6,9
Комуністична партія України	3,7	3,8	4,4
Блок Наталії Вітренко "Народна опозиція"	2,9	2,8	3,3
Соціалістична партія України	2,4	2,5	2,8
Народний блок Литвина	1,7	2,0	1,9
Український Народний Блок Костенка і Плюща	1,4	1,6	1,8
Громадянський блок ПОРА-ПРП	1,3	2,0	2,5
Партія зелених України	0,8	0,7	0,9
Партія "Віче"	0,7	0,7	0,8
Опозиційний блок НЕ ТАК!	0,2	0,2	0,1
інша партія (блок)	0,3	0,5	0,8
поки що не знаю	12,8	9,3	—
не пішов би голосувати	10,9	0,3	—

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Центральний регіон	Східний регіон	Південний регіон	м. Київ
Партія регіонів	6,2	16,5	57,1	49,3	19,1
Блок Юлії Тимошенко	37,0	29,3	8,5	12,0	41,7
Блок "Наша Україна"	10,4	7,8	2,0	5,8	5,0
Комуністична партія України	2,3	2,4	6,1	3,1	2,0
Блок Наталії Вітренко "Народна опозиція"	–	1,3	6,2	3,4	0,3
Соціалістична партія України	3,1	3,5	1,2	2,1	3,5
Народний блок Литвина	0,8	2,5	1,4	1,7	2,5
Український Народний Блок Костенка і Плюща	4,7	0,9	0,5	–	1,8
ПОРА-ПРП	2,8	2,2	0,2	0,3	1,3
Партія зелених України	0,3	1,3	0,9	0,3	0,3
Партія "Віче"	0,5	0,7	0,6	1,0	1,3
Опозиційний блок НЕ ТАК!	–	0,2	0,2	0,7	–
інша партія (блок)	0,8	0,2	0,2	0,3	0,5
поки що не знаю	19,4	19,1	6,1	8,2	10,3
не пішов би голосувати	11,7	12,2	9,1	11,6	10,6

А за яку з перелічених нижче політичних сил Ви б проголосували, якби "Наша Україна" та Блок Ю.Тимошенко об'єдналися і сформували єдиний список кандидатів? (у %)

	По вибірці в цілому	Серед тих, хто тією чи іншою мірою схиль- ний взяти участь у голосуванні (однозначно так + скоріше так)	Серед тих, хто твердо вирішив голосувати і визначився з вибором
Партія регіонів	33,1	38,0	39,2
Об'єднаний блок демократичних сил у складі партій Блоку Ю. Тимошенко та "Нашої України"	26,8	34,7	40,6
Комуністична партія України	3,8	3,9	4,9
Блок Наталії Вітренко "Народна опозиція"	3,1	2,7	2,9
Соціалістична партія України	2,7	2,7	2,6
Громадянський блок ПОРА-ПРП	1,7	2,4	3,2
Український Народний Блок Костенка і Плюща	1,5	1,7	1,7
Народний блок Литвина	1,4	1,6	1,7
Партія "Віче"	0,9	0,8	1,1
Партія зелених України	0,9	0,8	1,4
Опозиційний блок НЕ ТАК!	0,3	0,2	0,2
інша партія (блок)	0,3	0,3	0,3
поки що не знаю	12,8	8,8	—
не пішов би голосувати	10,7	1,3	—

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону):

	Західний регіон	Центральний регіон	Східний регіон	Південний регіон	м. Київ
Партія регіонів	6,5	16,5	57,4	50,0	18,6
Об'єднаний блок демократи- чних сил у складі партій Блоку Ю. Тимошенко та "Нашої України"	49,0	35,3	8,6	15,6	44,3
Комуністична партія України	2,3	2,5	6,1	3,7	1,5
Блок Наталії Вітренко "Народна опозиція"	0,3	1,6	5,9	4,4	0,3
Соціалістична партія України	3,4	3,8	1,4	2,4	3,8
Громадянський блок ПОРА- ПРП	2,8	2,7	0,5	1,0	1,5
Український Народний Блок Костенка і Плюща	4,7	1,3	0,5	–	1,5
Народний блок Литвина	0,5	2,0	1,2	1,7	2,5
Партія "Віче"	0,5	1,1	0,9	1,0	1,8
Партія зелених України	0,5	1,5	0,9	0,7	0,5
Опозиційний блок НЕ ТАК!	–	0,2	0,5	0,3	0,3
інша партія (блок)	0,8	0,2	0,2	–	0,5
поки що не знаю	18,7	19,6	6,4	7,5	11,8
не пішов би голосувати	10,1	11,6	9,7	11,6	11,1

Припустімо також, що найближчої неділі відбуватимуться дострокові вибори Президента України. За кого з перелічених нижче політиків Ви б проголосували? (у %)

	По вибірці в цілому		Серед тих, хто тією чи іншою мірою схильний взяти участь у голосу- ванні (однозначно так + скоріше так)		Серед тих, хто твердо вирішив голосувати і визначився з вибором	
	Вересень 2005 р.	Липень 2006 р.	Вересень 2005 р.	Липень 2006 р.	Вересень 2005 р.	Липень 2006 р.
В.Янукович	12,1	33,7	12,9	37,3	15,8	41,7
Ю.Тимошенко	14,7	19,3	15,6	23,9	19,2	30,7
В.Ющенко	23,1	10,6	24,6	13,1	30,2	14,6
О.Мороз	6,8	3,7	7,3	3,0	8,9	3,2
П.Симоненко	5,5	3,6	5,8	3,5	7,1	4,3
В.Литвин	8,4	3,5	9,0	3,1	11,0	3,8
інший	6,0	2,5	6,4	1,8	7,8	1,8
важко відповісти	23,4	23,0	18,5	14,3	—	—

У регіональному розрізі (у % до кількості опитаних жителів регіону, на момент останнього опитування):

	Західний регіон	Центральний регіон	Східний регіон	Південний регіон	м. Київ
В.Янукович	6,3	18,4	57,4	51,0	17,7
Ю.Тимошенко	31,9	26,0	6,5	9,6	44,6
В.Ющенко	17,3	15,1	4,3	7,2	11,4
О.Мороз	2,9	5,1	2,0	6,2	3,0
П.Симоненко	0,8	2,7	6,4	3,1	3,0
В.Литвин	1,6	5,1	3,3	3,1	4,3
інший	3,4	2,9	2,1	1,7	2,0
важко відповісти	35,9	24,6	18,0	18,2	13,9

Резюме

- Спостерігається доволі високий ступінь впевненості громадян у правильності свого вибору, зробленого три місяці тому – 26 березня. У цьому переконані 60% опитаних. Помилковим свій вибір визнають лише 15,5% респондентів. Щоправда, майже чверть вагається з відповіддю (24,6%). Найбільше впевнених у правильності зробленого вибору серед прихильників Партії регіонів — майже 80%. Друге місце посідають прихильники КПУ (73,3%), третє — прихильники БЮТ (63,5%). Найбільше розчарованих у своєму виборі серед прихильників СПУ – майже кожен третій. Чимало таких і серед прихильників “Нашої України” – 23,2%.

- Ідею розпуску Верховної Ради та проведення нових парламентських виборів підтримують 30,7% опитаних, не підтримують – 46,6%. Інші вагаються з відповіддю або ж заявляють, що їм це байдуже. Найчастіше на підтримку нових виборів висловлюються прихильники БЮТ (53,8%) та “Нашої України” (46,8%). Проти розпуску Верховної Ради виступають переважно прихильники КПУ (76,2%), Партії регіонів (74,4%) та СПУ (57,6%).

- Якби нинішня Верховна Рада була розпущена й були призначені нові вибори, то рівень виборчої активності скоріше за все був би майже такий самий, як і 26 березня. Про намір взяти участь у голосуванні заявляють 66,7% опитаних, правда, при цьому твердо вирішили голосувати лише 35,6%. Найвищий рівень виборчої активності можна очікувати в Західному та Східному регіонах, найнижчий – у Південному.

- На момент опитування найбільше голосів серед виборців, що твердо вирішили голосувати та визначилися з вибором, мала шанс отримати Партія регіонів (38,7%), порівняно менше голосів отримав би БЮТ (35,1%). “Наша Україна” та КПУ користуються істотно нижчою підтримкою, хоча теж долають прохідний бар’єр – 6,9% та 4,4%, відповідно. Як і раніше, балансує на грані прохідного бар’єру Блок Н.Вітренко “Народна опозиція (3,3%). Не долають бар’єру СПУ (2,8%) та ПОРА-ПРП (2,5%). Регіональна конфігурація електоральних симпатій порівняно з виборами, що відбулися 26 березня, не змінюється.

- Дещо інакше виглядали б результати виборів за умови, коли б “Наша Україна” та БЮТ сформували єдиний список кандидатів. Об’єднаний блок цих політичних сил міг би розраховувати на підтримку 40,6% виборців від числа тих, хто твердо вирішив голосувати та визначився з вибором. Приблизно стільки ж голосів отримала б і Партія регіонів (39,2%). Крім двох лідерів, безперечно, здолала б прохідний бар’єр КПУ (4,9%). Певні шанси на проходження до парламенту мав би Громадянський блок ПОРА-ПРП (3,2%). Менш імовірним був би успіх Блоку Н.Вітренко “Народна опозиція” (2,9%) та СПУ (2,6%).

- У разі проведення дострокових виборів Президента України жоден з імовірних кандидатів не отримав би перемогу в першому турі. Найкращі шанси потрапити в другий тур мали б В.Янукович та Ю.Тимошенко, яким готові віддати свої голоси відповідно 41,7% та 30,7% виборців, котрі висловлюють твердий намір голосувати і визначилися з вибором. В.Ющенко набрав би 14,6% голосів, П.Симоненко – 4,3%, В.Литвин – 3,8%, О.Мороз – 3,2%. При цьому динаміка електоральних намірів українських виборців засвідчує, що найбільш стрімко зростає президентський рейтинг В.Януковича. Якщо у вересні 2005 р. за нього мали намір голосувати 12,1% від загальної кількості опитаних, то в липні 2006 р. – 33,7%. Протягом цього ж періоду рейтинг Ю.Тимошенко зріс із 14,7% до 19,3%. Натомість рейтинг діючого Президента зменшився з 23,1% до 10,6%.

5. Довіра громадян до державних і політичних діячів, владних структур та інших суспільних інститутів

5.1. Рівень і динаміка довіри до державних та політичних діячів

Розподіл відповідей по вибірці в цілому (у % до загальної кількості опитаних)

	Цілком довіряю	Скоріше довіряю	Скоріше не довіряю	Зовсім не довіряю	Важко відповісти	Не знаю такого (такої)
М. Азаров	10,8	15,4	17,3	23,7	17,4	15,5
Р. Безсмертний	2,2	11,9	23,5	29,3	19,8	13,3
Й. Вінський	2,1	9,5	13,8	15,6	20,1	38,9
Н. Вітренко	10,1	19,6	15,4	42,9	10,7	1,3
А. Гриценко	2,1	10,3	12,5	15,1	20,6	39,5
Ю. Єхануров	3,1	20,6	28,6	26,1	19,3	2,2
А. Кінах	4,5	21,5	26,4	20,4	23,4	3,8
Б. Колесніков	3,7	11,5	11,2	25,0	19,2	29,4
Л. Кравчук	2,3	11,3	21,4	50,9	13,0	1,1
Л. Кучма	1,4	6,2	18,6	63,4	9,7	0,7
Є. Кушнар'юв	10,3	15,8	12,6	33,5	15,7	12,1
В. Литвин	5,8	25,5	25,7	19,7	22,2	1,1
Ю. Луценко	9,0	24,8	17,8	24,2	18,0	6,1
А. Мартинюк	6,5	15,8	16,3	22,6	20,7	18,2
О. Мороз	7,9	25,1	21,4	27,6	17,6	0,4
П. Порошенко	1,2	4,7	23,4	55,1	13,1	2,6
В. Семенюк	3,3	16,4	17,7	18,1	24,5	20,1
П. Симоненко	12,2	18,6	18,4	35,7	13,6	1,4
Б. Тарасюк	3,9	14,6	13,6	19,7	24,7	23,6
Ю. Тимошенко	16,8	21,5	13,4	38,3	9,4	0,5
Т. Чорновіл	10,1	18,2	16,6	35,1	15,5	4,5
В. Ющенко	8,1	21,2	20,9	36,2	13,3	0,4
В. Янукович	25,4	16,4	13,5	36,4	7,8	0,4

Узагальнені рейтингові показники державних і політичних діячів

	Рейтинг довіри (цілком довіряю + скоріше довіряю)	Рейтинг недовіри (скоріше не довіряю + зовсім не довіряю)	Інтегральний показник балансу довіри–недовіри
В. Янукович	41,8	49,9	-8,1
Ю. Тимошенко	38,3	51,7	-13,3
Ю. Луценко	33,8	42,0	-7,7
О. Мороз	33,0	49,0	-15,9
В. Литвин	31,3	45,4	-13,9
П. Симоненко	30,8	54,1	-23,0
Н. Вітренко	29,7	58,3	-28,2
В. Ющенко	29,3	57,1	-27,7
Т. Чорновіл	28,3	51,7	-22,3
М. Азаров	26,2	41,0	-12,5
Є. Кушнар'юв	26,1	46,1	-17,6
А. Кінах	26,0	46,8	-20,0
Ю. Єхануров	23,7	54,7	-30,3
А. Мартинюк	22,3	38,9	-13,6
В. Семенюк	19,7	35,8	-12,9
Б. Тарасюк	18,5	33,3	-11,3
Б. Колесніков	15,2	36,2	-14,8
Р. Безсмертний	14,1	52,8	-33,6
Й. Вінський	11,6	29,4	-10,9
Л. Кравчук	13,6	72,3	-58,1
А. Гриценко	12,4	27,6	-9,2
Л. Кучма	7,6	82,0	-73,9
П. Порошенко	5,9	78,5	-70,7

Примітка. Інтегральний показник балансу довіри–недовіри обчислюється так:

$$C_p = \frac{(D-N) \times Z}{100},$$

де **D** – громадяни, які цілком довіряють та скоріше довіряють політику;
N – громадяни, які зовсім не довіряють та скоріше не довіряють політику;
Z – громадяни, які знають політика.

Динаміка рейтингів провідних державних і політичних діячів

	8-13 листопада 2003р.	9-13 лютого 2004р.	17-25 травня 2004р.	3-10 травня 2005р.	8-12 липня 2005р.	1-7 вересня 2005р.	18-20 вересня 2005р.	1-10 листопада 2005р.	20-27 січня 2006р.	12-17 лютого 2006р.	1-5 березня 2006р.	14-20 липня 2006р.
В.Ющенко												
ступінь відомості	98,3	98,2	99,2	99,3	99,8	99,0	99,8	99,2	99,4	99,6	—	99,6
рейтинг довіри	40,8	40,4	44,3	61,1	58,2	52,1	45,9	38,6	38,0	39,4	—	29,3
рейтинг недовіри	47,4	46,0	43,6	29,9	32,1	36,9	41,7	43,6	50,2	48,2	—	57,1
інтегральний показник	-6,5	-5,5	+0,6	+31,0	+26,1	+15,0	+4,2	-5,0	-12,1	-8,8	—	-27,7
О.Мороз												
ступінь відомості	97,3	97,4	97,3	98,3	99,2	97,6	—	98,4	97,5	99,3	—	99,6
рейтинг довіри	39,6	33,5	36,9	51,8	45,4	47,3	—	41,2	39,4	38,0	—	33,0
рейтинг недовіри	41,9	47,1	43,2	33,1	37,0	36,5	—	39,4	41,2	44,9	—	49,0
інтегральний показник	-2,2	-13,2	-6,1	+18,4	+8,3	+10,5	—	+1,8	-1,8	-6,9	—	-15,9
Ю.Схануров												
ступінь відомості	—	—	—	—	—	—	81,7	91,6	94,1	99,0	97,3	97,8
рейтинг довіри	—	—	—	—	—	—	27,0	39,4	34,8	31,4	30,8	23,7
рейтинг недовіри	—	—	—	—	—	—	25,7	24,5	40,7	46,1	44,3	54,7
інтегральний показник	—	—	—	—	—	—	+1,1	+13,6	-5,6	-14,6	-13,1	-30,3
М.Азаров												
ступінь відомості	64,0	70,0	68,7	—	—	—	—	—	—	—	—	84,5
рейтинг довіри	9,6	11,3	9,2	—	—	—	—	—	—	—	—	26,2
рейтинг недовіри	38,6	43,0	42,3	—	—	—	—	—	—	—	—	41,0
інтегральний показник	-18,6	-22,2	-22,7	—	—	—	—	—	—	—	—	-12,5

	8-13 листопада 2003р.	9-13 лютого 2004р.	17-25 травня 2004р.	3-10 травня 2005р.	8-12 липня 2005р.	1-7 вересня 2005р.	18-20 вересня 2005р.	1-10 листопада 2005р.	20-27 січня 2006р.	12-17 лютого 2006р.	1-5 березня 2006р.	14-20 липня 2006р.
Р.Безсмертний												
ступінь відомості	—	—	47,7	69,4	66,3	66,3	76,1	86,6	—	—	—	86,7
рейтинг довіри	—	—	7,9	22,5	13,0	14,0	10,8	24,8	—	—	—	14,1
рейтинг недовіри	—	—	22,8	25,3	27,9	27,9	41,9	41,2	—	—	—	52,8
інтегральний показник	—	—	-7,1	-1,9	-9,9	-9,2	-23,7	-14,2	—	—	—	-33,6
Н.Вігренко												
ступінь відомості	—	—	—	—	98,1	97,2	—	98,1	—	99,1	—	98,7
рейтинг довіри	—	—	—	—	24,6	27,7	—	7,5	—	24,5	—	29,7
рейтинг недовіри	—	—	—	—	60,0	58,9	—	80,0	—	62,8	—	58,3
інтегральний показник	—	—	—	—	-34,7	-30,3	—	-71,1	—	-38,0	—	-28,2
А.Кінах												
ступінь відомості	88,5	89,6	88,2	95,7	94,0	93,6	94,7	91,8	95,0	98,1	—	96,2
рейтинг довіри	25,7	26,7	26,6	51,1	35,2	38,3	34,5	32,0	36,3	34,9	—	26,0
рейтинг недовіри	47,1	46,4	45,7	31,3	35,5	37,3	38,5	37,6	38,5	50,0	—	46,8
інтегральний показник	-18,9	-17,7	-16,8	+18,9	-0,3	+0,9	-3,8	-5,1	-2,1	-14,8	—	-20,0
Л.Кравчук												
ступінь відомості	95,9	96,8	96,8	—	99,5	97,3	—	98,1	98,5	99,2	—	98,9
рейтинг довіри	12,7	17,5	13,8	—	15,2	17,2	—	14,8	15,4	19,4	—	13,6
рейтинг недовіри	73,6	68,4	72,3	—	71,2	68,7	—	68,7	72,0	66,6	—	72,3
інтегральний показник	-58,4	-49,3	-56,6	—	-55,7	-50,1	—	-52,9	-55,8	-46,8	—	-58,1
Л.Кучма												
ступінь відомості	98,6	98,7	99,0	—	—	—	—	—	—	—	—	99,3
рейтинг довіри	12,8	14,0	14,0	—	—	—	—	—	—	—	—	7,6
рейтинг недовіри	79,5	75,9	76,0	—	—	—	—	—	—	—	—	82,0
інтегральний показник	-65,8	-61,1	-61,4	—	—	—	—	—	—	—	—	-73,9

	8-13 листопада 2003р.	9-13 лютого 2004р.	17-25 травня 2004р.	3-10 травня 2005р.	8-12 липня 2005р.	1-7 вересня 2005р.	18-20 вересня 2005р.	1-10 листопада 2005р.	20-27 січня 2006р.	12-17 лютого 2006р.	1-5 березня 2006р.	14-20 липня 2006р.
В.Литвин												
ступінь відомості	90,7	88,7	91,8	96,9	98,7	97,7	97,6	98,0	98,1	99,2	—	98,9
рейтинг довіри	18,2	23,8	22,8	59,5	53,6	55,7	47,4	41,9	39,6	38,2	—	31,3
рейтинг недовіри	53,9	47,2	48,1	24,5	28,4	28,8	34,8	35,4	42,8	41,4	—	45,4
інтегральний показник	-32,4	-20,8	-23,2	+33,9	+24,9	+26,3	+12,3	+6,4	-3,1	-3,2	—	-13,9
Ю.Луценко												
ступінь відомості	—	—	—	85,5	—	84,3	—	87,8	87,9	93,2	—	93,9
рейтинг довіри	—	—	—	44,5	—	33,3	—	36,4	36,3	36,1	—	33,8
рейтинг недовіри	—	—	—	26,5	—	31,3	—	29,4	33,1	36,4	—	42,0
інтегральний показник	—	—	—	+15,4	—	+1,7	—	+6,1	+2,8	-0,3	—	-7,7
П.Порошенко												
ступінь відомості	56,4	—	—	90,8	91,4	89,5	95,6	97,7	—	97,3	—	97,4
рейтинг довіри	11,1	—	—	29,4	18,9	16,9	6,4	10,0	—	7,0	—	5,9
рейтинг недовіри	27,6	—	—	45,3	51,4	56,1	77,9	71,7	—	73,7	—	78,5
інтегральний показник	-9,3	—	—	-14,4	-29,7	-35,1	-68,4	-60,3	—	-64,9	—	-70,7
В.Семенюк												
ступінь відомості	—	—	—	72,0	—	62,2	—	—	74,5	—	76,5	79,9
рейтинг довіри	—	—	—	32,2	—	19,8	—	—	24,5	—	22,3	19,7
рейтинг недовіри	—	—	—	18,8	—	20,7	—	—	28,0	—	22,8	35,8
інтегральний показник	—	—	—	+9,6	—	-0,6	—	—	-2,6	—	-0,4	-12,9
П.Симоненко												
ступінь відомості	95,9	95,7	94,8	97,6	99,6	96,5	—	98,2	97,4	99,0	—	98,6
рейтинг довіри	31,7	26,9	28,4	30,3	23,8	27,4	—	26,0	19,4	22,0	—	30,8
рейтинг недовіри	51,6	56,8	54,5	54,4	60,6	57,4	—	57,1	65,0	60,0	—	54,1
інтегральний показник	-19,1	-28,6	-24,7	-23,5	-36,7	-29,0	—	-30,5	-44,4	-37,6	—	-23,0

	8-13 листопада 2003р.	9-13 лютого 2004р.	17-25 травня 2004р.	3-10 травня 2005р.	8-12 липня 2005р.	1-7 вересня 2005р.	18-20 вересня 2005р.	1-10 листопада 2005р.	20-27 січня 2006р.	12-17 лютого 2006р.	1-5 березня 2006р.	14-20 липня 2006р.
Б. Тарасюк												
ступінь відомості	—	—	—	69,0	—	63,9	—	—	67,1	—	—	76,4
рейтинг довіри	—	—	—	27,3	—	22,4	—	—	21,4	—	—	18,5
рейтинг недовіри	—	—	—	18,1	—	18,3	—	—	22,2	—	—	33,3
інтегральний показник	—	—	—	+6,3	—	+2,6	—	—	-0,5	—	—	-11,3
Ю. Тимошенко												
ступінь відомості	98,0	96,8	96,3	99,2	99,8	98,2	99,8	99,4	98,9	99,6	—	99,5
рейтинг довіри	29,8	29,9	29,9	60,6	54,7	47,5	37,7	37,3	36,4	39,2	—	38,3
рейтинг недовіри	57,9	54,8	55,9	30,4	35,9	41,4	50,0	46,8	50,1	41,7	—	51,7
інтегральний показник	-27,5	-24,1	-25,0	+30,0	+18,8	+6,0	-12,3	-9,4	-13,5	-2,5	—	-13,3
Т. Чорновіл												
ступінь відомості	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	93,7	95,5
рейтинг довіри	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23,4	28,3
рейтинг недовіри	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49,6	51,7
інтегральний показник	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	-24,5	-22,3
В. Янукович												
ступінь відомості	88,4	93,4	95,9	98,9	99,9	99,5	—	99,5	98,9	99,5	99,0	99,6
рейтинг довіри	20,6	21,9	26,5	26,8	25,4	29,1	—	30,2	29,4	31,7	35,7	41,8
рейтинг недовіри	48,1	51,7	53,9	59,0	61,4	58,8	—	58,0	59,0	53,3	52,1	49,9
інтегральний показник	-24,3	-27,8	-26,2	-31,8	-36,0	-29,6	—	-27,7	-29,3	-21,5	-16,2	-8,1

Рейтинги довіри до державних і політичних діячів у регіональному розрізі (сума відповідей “цілком довіряю” та “скоріше довіряю”, на момент останнього опитування)

	Західний регіон	Центральний регіон	Східний регіон	Південний регіон	м. Київ
М. Азаров	7,0	17,4	43,4	31,4	20,8
Р. Безсмертний	17,4	17,6	7,2	17,1	18,8
Й. Вінський	15,6	10,2	7,3	13,9	24,4
Н. Вітренко	3,1	13,6	57,5	38,6	13,8
А. Гриценко	19,6	13,4	5,2	17,9	11,4
Ю. Єхануров	26,3	28,9	16,4	26,9	23,1
А. Кінах	18,8	36,8	21,0	26,3	24,9
Б. Колесніков	2,9	7,3	30,1	16,8	6,3
Л. Кравчук	1,6	8,7	23,3	18,1	9,5
Л. Кучма	1,1	2,9	11,6	16,4	6,8
Є. Кушнарьов	4,7	14,1	49,3	26,2	16,5
В. Литвин	19,0	30,1	38,6	30,5	38,6
Ю. Луценко	55,0	39,0	14,7	31,6	54,1
А. Мартинюк	5,7	16,2	34,0	28,9	22,6
О. Мороз	16,4	31,9	40,9	40,5	29,5
П. Порошенко	5,2	5,6	5,5	7,8	6,5
В. Семенюк	8,1	25,3	19,6	22,6	24,9
П. Симоненко	7,5	18,4	54,6	34,6	22,4
Б. Тарасюк	33,8	22,6	7,6	14,4	19,3
Ю. Тимошенко	61,8	51,0	14,1	30,5	58,5
Т. Чорновіл	5,5	19,8	47,8	34,0	18,3
В. Ющенко	50,8	37,3	10,8	26,4	31,8
В. Янукович	8,5	23,7	72,0	57,9	25,6

***Рейтинги довіри до державних і політичних діячів
серед основних соціально-демографічних груп населення
(сума відповідей “цілком довіряю” та “скоріше довіряю”,
на момент останнього опитування)***

	Чоловіки	Жінки
М. Азаров	28,5	24,5
Р. Безсмертний	26,1	15,4
Й. Вінський	12,8	10,4
Н. Вітренко	27,9	31,5
А. Гриценко	15,9	9,3
Ю. Єхануров	24,8	22,6
А. Кінах	28,1	24,1
Б. Колесніков	15,6	15,2
Л. Кравчук	14,7	12,7
Л. Кучма	8,3	7,0
Є. Кушнар'єв	28,0	24,7
В. Литвин	30,6	32,0
Ю. Луценко	36,6	31,4
А. Мартинюк	23,4	21,6
О. Мороз	32,7	32,9
П. Порошенко	6,1	5,7
В. Семенюк	21,2	18,5
П. Симоненко	31,3	30,6
Б. Тарасюк	20,1	16,9
Ю. Тимошенко	36,9	39,3
Т. Чорновіл	31,5	25,9
В. Ющенко	30,0	28,5
В. Янукович	42,6	41,6

	Вікові групи		
	18-29 років	30—55 років	56 років і більше
М. Азаров	16,6	27,4	30,7
Р. Безсмертний	16,3	15,0	11,6
Й. Вінський	9,8	13,0	10,8
Н. Вітренко	22,4	27,9	36,8
А. Гриценко	12,9	13,1	11,3
Ю. Єхануров	25,0	25,3	20,6
А. Кінах	25,4	26,9	24,9
Б. Колесніков	10,2	16,0	17,5
Л. Кравчук	10,4	15,2	13,3
Л. Кучма	6,7	8,5	6,9
Є. Кушнарьов	20,6	25,9	29,9
В. Литвин	29,7	32,1	31,1
Ю. Луценко	33,7	25,6	31,3
А. Мартинюк	11,6	21,7	29,9
О. Мороз	25,8	33,1	37,5
П. Порошенко	7,5	6,0	4,6
В. Семенюк	14,2	20,5	22,0
П. Симоненко	19,0	29,7	40,0
Б. Тарасюк	16,0	20,5	16,9
Ю. Тимошенко	45,1	38,6	33,7
Т. Чорновіл	20,4	30,5	30,4
В. Ющенко	32,1	29,0	17,9
В. Янукович	37,2	42,2	44,3

	Робітники	Селяни	Службовці
М. Азаров	27,4	14,4	31,7
Р. Безсмертний	13,2	10,7	16,8
Й. Вінський	10,4	12,8	13,3
Н. Вітренко	31,6	14,5	28,7
А. Гриценко	8,3	10,6	17,8
Ю. Єхануров	21,9	25,0	27,5
А. Кінах	21,1	28,8	31,5
Б. Колесніков	13,6	6,1	18,2
Л. Кравчук	14,4	6,1	20,8
Л. Кучма	6,8	5,3	9,2
Є. Кушнарьов	30,0	10,6	30,5
В. Литвин	29,8	28,0	38,6
Ю. Луценко	29,7	33,6	40,8
А. Мартинюк	21,7	12,1	26,2
О. Мороз	32,1	28,0	34,4
П. Порошенко	4,3	3,0	7,5
В. Семенюк	19,5	17,4	23,9
П. Симоненко	32,2	18,9	26,9
Б. Тарасюк	14,2	20,5	21,2
Ю. Тимошенко	30,6	41,6	40,8
Т. Чорновіл	34,0	16,7	29,7
В. Ющенко	20,6	31,9	27,4
В. Янукович	49,8	28,1	41,5

5.2. Рівень і динаміка довіри до владних структур, інших суспільних інститутів

*Розподіл відповідей по вибірці в цілому
(у % до загальної кількості опитаних)*

	Цілком довіряю	Скоріше довіряю	Скоріше не довіряю	Зовсім не довіряю	Важко відповісти
Верховна Рада України	3,7	17,0	30,7	27,7	20,9
Кабінет Міністрів України	2,2	17,2	32,2	25,9	22,5
Вітчизняні засоби масової інформації	6,6	33,7	25,7	14,5	19,5
Громадські організації (жіночі, молодіжні і т.ін.)	4,9	26,5	18,2	13,5	36,9
Збройні сили України	8,4	37,0	19,3	12,8	22,5
Міліція	3,6	16,4	32,9	31,4	15,8
Місцеві органи влади	3,7	26,2	29,5	20,7	19,9
Національний банк України	5,0	25,5	21,3	18,4	29,9
Політичні партії	1,7	13,2	32,3	27,0	25,8
Прокуратура	1,6	13,8	34,1	28,2	22,3
Профспілки	3,8	23,4	22,9	21,3	28,7
Система освіти	5,9	36,3	20,0	11,5	26,3
Служба безпеки України	3,8	25,5	24,1	16,7	30,0
Суди	1,9	15,6	33,3	28,6	20,7
Церква	26,1	36,2	9,6	7,7	20,4

**Узагальнені рейтингові показники владних структур,
інших суспільних інститутів**

	Рейтинг довіри (цілком довіряю + скоріше довіряю)	Рейтинг недовіри (скоріше не довіряю + зовсім не довіряю)	Інтегральний показник балансу довіри–недовіри
Церква	62,3	17,3	+45,0
Збройні сили України	45,4	32,1	+13,3
Система освіти	42,2	31,5	+10,7
Вітчизняні засоби масової інформації	40,3	40,2	+0,1
Громадські організації (жіночі, молодіжні і т.ін.)	31,4	31,7	-0,3
Національний банк України	30,5	39,7	-9,2
Місцеві органи влади	29,9	50,2	-20,3
Служба безпеки України	29,3	40,8	-11,5
Профспілки	27,2	44,2	-17,0
Верховна Рада України	20,7	58,4	-37,7
Міліція	20,0	64,3	-44,3
Кабінет Міністрів України	19,4	58,1	-38,7
Суди	17,5	61,9	-44,4
Прокуратура	15,4	62,3	-46,9
Політичні партії	14,9	59,3	-44,4

Примітка. Інтегральний показник (у відсотках) обчислюється так:

$$C_p = D - N,$$

де **D** – громадяни, які цілком довіряють та скоріше довіряють владній структурі чи суспільному інституту;

N – громадяни, які зовсім не довіряють та скоріше не довіряють владній структурі чи суспільному інституту.

Динаміка рейтингів владних структур, інших суспільних інститутів

	28 червня – 3 липня 2003р.	1–5 вересня 2003р.	8–13 листопада 2003р.	9–13 лютого 2004р.	17–25 травня 2004р.	3–10 травня 2005р.	8–12 липня 2005р.	1–7 вересня 2005р.	20–27 січня 2006р.	14–20 липня 2006р.
Верховна Рада										
рейтинг довіри	15,4	13,3	13,3	11,1	11,5	35,3	26,8	28,7	25,3	20,7
рейтинг недовіри	67,0	68,6	69,7	73,9	71,6	44,0	54,1	52,9	55,5	58,4
інтегральний показник	-51,6	-55,3	-56,4	-62,8	-60,1	-8,7	-27,3	-24,2	-30,2	-37,7
Кабінет Міністрів										
рейтинг довіри	14,6	15,2	14,1	15,5	14,9	48,2	39,7	34,2	27,6	19,4
рейтинг недовіри	65,2	64,6	67,7	66,4	66,6	33,6	43,4	45,8	49,4	58,1
інтегральний показник	-50,6	-49,4	-53,6	-50,9	-51,7	+14,6	-3,8	-11,6	-21,8	-38,7
Вітчизняні ЗМІ										
рейтинг довіри	27,8	26,5	26,8	27,1	26,1	33,7	—	40,6	39,7	40,3
рейтинг недовіри	53,2	52,9	53,5	53,3	55,2	43,8	—	40,3	39,3	40,2
інтегральний показник	-25,4	-26,4	-26,7	-26,2	-29,1	-10,1	—	+0,3	+0,4	+0,1
Громадські організації										
рейтинг довіри	—	—	—	33,3	33,2	35,2	—	31,4	30,1	31,4
рейтинг недовіри	—	—	—	36,0	37,1	32,2	—	35,6	37,9	31,7
інтегральний показник	—	—	—	-2,7	-3,9	+3,0	—	-4,2	-7,8	-0,3
Збройні сили України										
рейтинг довіри	36,6	37,1	37,7	39,7	31,0	50,4	—	48,2	47,8	45,4
рейтинг недовіри	42,8	40,9	40,4	37,7	48,0	26,2	—	29,0	26,9	32,1
інтегральний показник	-6,2	-3,8	-2,7	+2,0	-17,0	+24,2	—	+19,2	+20,9	+13,3

	28 червня – 3 липня 2003р.	1–5 вересня 2003р.	8–13 листопада 2003р.	9–13 лютого 2004р.	17–25 травня 2004р.	3–10 травня 2005р.	8–12 липня 2005р.	1–7 вересня 2005р.	20–27 січня 2006р.	14–20 липня 2006р.
Міліція										
рейтинг довіри	14,9	13,6	12,4	11,9	14,0	19,8	—	21,7	25,2	20,0
рейтинг недовіри	78,7	70,9	77,7	76,3	76,6	65,5	—	61,9	59,6	64,3
інтегральний показник	–63,8	–57,3	–65,3	–64,4	–62,6	–45,7	—	–40,2	–34,4	–44,3
Місцеві органи влади										
рейтинг довіри	16,6	13,6	15,6	14,1	12,4	19,9	—	18,3	22,8	29,9
рейтинг недовіри	71,2	68,6	71,6	74,1	74,2	62,5	—	63,2	60,0	50,2
інтегральний показник	–54,6	–55,0	–56,0	–60,0	–61,8	–42,6	—	–44,9	–37,2	–20,3
Національний банк України										
рейтинг довіри	23,3	25,3	24,1	30,1	27,2	31,4	—	31,5	31,2	30,5
рейтинг недовіри	56,1	50,9	52,2	47,9	48,7	41,8	—	36,4	38,5	39,7
інтегральний показник	–32,8	–25,6	–28,1	–17,8	–21,5	–10,4	—	–4,9	–7,3	–9,2
Політичні партії										
рейтинг довіри	11,3	9,0	9,7	8,9	10,5	14,5	—	13,6	16,4	14,9
рейтинг недовіри	65,9	69,0	68,0	67,6	68,3	57,0	—	60,6	57,8	59,3
інтегральний показник	–54,6	–60,0	–58,3	–58,7	–57,8	–42,5	—	–47,0	–41,4	–44,4
Прокуратура										
рейтинг довіри	16,5	15,3	13,2	16,1	17,7	16,4	—	19,8	20,2	15,4
рейтинг недовіри	65,8	66,7	67,7	66,1	64,7	60,5	—	53,7	60,0	62,3
інтегральний показник	–49,3	–51,4	–54,5	–50,0	–47,0	–44,1	—	–33,9	–39,8	–46,9

	28 червня – 3 липня 2003р.	1–5 вересня 2003р.	8–13 листопада 2003р.	9–13 лютого 2004р.	17–25 травня 2004р.	3–10 травня 2005р.	8–12 липня 2005р.	1–7 вересня 2005р.	20–27 січня 2006р.	14–20 липня 2006р.
Профспілки										
рейтинг довіри	22,8	20,9	18,7	19,4	20,7	21,0	—	20,6	21,6	27,2
рейтинг недовіри	58,2	58,3	58,7	58,7	59,0	50,2	—	51,5	50,3	44,2
інтегральний показник	-35,4	-37,4	-40,0	-39,3	-38,3	-29,2	—	-30,9	-28,7	-17,0
Система освіти										
рейтинг довіри	37,0	37,0	37,3	37,4	36,9	40,5	—	47,9	47,2	42,2
рейтинг недовіри	46,8	43,3	41,9	46,1	43,9	36,7	—	28,0	31,5	31,5
інтегральний показник	-9,8	-6,3	-4,6	-8,7	-7,0	+3,8	—	+19,9	+15,7	+10,7
Служба безпеки України										
рейтинг довіри	30,2	28,3	27,3	31,1	27,0	38,5	—	38,5	36,8	29,3
рейтинг недовіри	49,3	51,5	51,2	49,1	52,3	38,6	—	37,8	37,2	40,9
інтегральний показник	-19,1	-23,2	-23,9	-18,0	-25,3	-0,1	—	+0,7	-0,4	-11,5
Суди										
рейтинг довіри	15,3	13,4	12,3	14,2	15,3	17,7	—	19,2	20,0	17,5
рейтинг недовіри	70,3	69,6	71,5	69,6	70,7	63,7	—	58,4	60,9	61,9
інтегральний показник	-55,0	-56,2	-59,2	-55,4	-55,4	-46,0	—	-39,2	-40,9	-44,4
Церква										
рейтинг довіри	55,0	55,5	55,5	57,1	57,4	63,7	—	61,3	57,9	62,3
рейтинг недовіри	24,4	22,6	23,3	22,8	23,9	15,8	—	17,7	19,7	17,3
інтегральний показник	+30,6	+32,9	+32,2	+34,3	+33,5	+47,9	—	+43,6	+38,2	+45,0

**Рейтинги довіри до владних структур, інших суспільних інститутів
у регіональному розрізі (сума відповідей “цілком довіряю”
та “скоріше довіряю”)**

	Західний регіон	Центральний регіон	Східний регіон	Південний регіон	м. Київ
Верховна Рада України	8,8	24,4	25,2	23,6	10,0
Кабінет Міністрів України	16,1	27,6	16,0	18,1	14,0
Вітчизняні засоби масової інформації	33,6	53,3	33,2	38,7	45,3
Громадські організації	27,2	41,0	26,5	29,6	31,1
Збройні сили України	41,4	54,5	38,8	52,0	34,1
Міліція	13,5	24,0	17,2	27,1	15,0
Місцеві органи влади	23,1	26,3	35,8	33,5	28,5
Національний банк України	29,3	40,9	26,5	22,0	27,8
Політичні партії	3,4	19,0	18,7	16,0	8,5
Прокуратура	8,9	19,5	15,6	18,2	8,8
Профспілки	16,9	33,8	29,3	25,3	21,0
Система освіти	37,5	47,8	39,5	47,9	31,7
Служба безпеки України	18,4	36,1	29,3	31,2	28,5
Суди	15,8	20,1	14,9	23,3	10,5
Церква	71,3	59,4	58,3	64,2	63,7

**Рейтинги довіри до владних структур, інших суспільних інститутів
серед основних соціально-демографічних груп населення
(сума відповідей “цілком довіряю” та “скоріше довіряю”,
на момент останнього опитування)**

	Чоловіки	Жінки
Верховна Рада України	21,6	20,3
Кабінет Міністрів України	21,0	18,1
Вітчизняні засоби масової інформації	41,3	39,4
Громадські організації (жіночі, молодіжні і т.ін.)	28,5	33,9
Збройні сили України	47,9	43,3
Міліція	21,2	19,2
Місцеві органи влади	30,3	29,8
Національний банк України	33,3	28,2
Політичні партії	15,6	14,4
Прокуратура	15,7	15,2
Профспілки	26,8	27,4
Система освіти	40,7	43,4
Служба безпеки України	29,5	29,3
Суди	16,3	18,7
Церква	57,2	66,4

	Вікові групи		
	18-29 років	30—55 років	56 років і більше
Верховна Рада України	16,1	20,4	24,1
Кабінет Міністрів України	20,8	18,8	19,4
Вітчизняні засоби масової інформації	48,7	37,3	39,0
Громадські організації (жіночі, молодіжні і т.ін.)	39,1	30,8	27,2
Збройні сили України	34,9	43,6	48,0
Міліція	22,8	18,3	20,4
Місцеві органи влади	24,2	28,8	35,1
Національний банк України	36,6	29,9	27,2
Політичні партії	13,2	15,3	15,6
Прокуратура	18,9	13,7	15,5
Профспілки	26,6	27,0	27,5
Система освіти	45,2	42,1	40,1
Служба безпеки України	33,6	29,5	26,2
Суди	21,3	15,8	17,6
Церква	57,1	61,2	67,0

	Робітники	Селяни	Службовці
Верховна Рада України	19,9	19,1	20,4
Кабінет Міністрів України	14,0	24,6	27,5
Вітчизняні засоби масової інформації	36,9	47,3	41,7
Громадські організації (жіночі, молодіжні і т.ін.)	31,8	39,7	32,6
Збройні сили України	41,6	49,7	45,1
Міліція	15,9	19,9	22,4
Місцеві органи влади	26,8	32,9	29,1
Національний банк України	23,5	34,9	35,8
Політичні партії	18,4	12,3	14,1
Прокуратура	13,2	17,6	14,9
Профспілки	29,4	22,3	32,7
Система освіти	38,9	44,9	49,7
Служба безпеки України	28,7	31,8	29,9
Суди	12,9	19,9	17,8
Церква	57,9	70,8	58,2

Резюме

• Поглиблюється криза довіри до вітчизняних політиків. На цей час у країні немає жодного державного чи політичного діяча, якому б довіряло понад половину громадян. Найбільшу недовіру співвітчизники виказують до экс-президентів Л. Кучми (82 %) та Л. Кравчука (72,3 %) і до экс-секретаря РНБОУ П. Порошенка (78,5 %). До числа тих, хто користується сьогодні найбільшою довірою, належать лідери партій, що входять до складу "антикризової" коаліції – В. Янукович (майже 42 %), О. Мороз (33%), П. Симоненко (30,8 %), а також лідерка БЮТ Ю.Тимошенко (38,3%). Щоправда, рівень довіри до О. Мороза знижується – дедалі швидшими темпами. Серед політиків з найвищими рейтингами довіри залишаються й міністр внутрішніх справ Ю. Луценко (33,8 %) та экс-голова Верховної Ради В. Литвин (31,3 %), які, однак, поступово втрачають довіру.

- На момент опитування всі включені до списку особи мали від'ємний баланс довіри–недовіри. Найбільш виражений він, як і раніше, у Л. Кучми (–73,9), П. Порошенка (–70,7), Л. Кравчука (–58,1); найменше – у Ю. Луценка (–7,7), В. Януковича (–8,1), А. Гриценка (–9,2), Й. Вінського (–10,9), Б. Тарасюка (–11,3), Ю. Тимошенко (–13,3).

- Від початку року істотно зросли показники довіри та зменшилася недовіра до політиків з біло-блакитного табору. Так, рейтинг довіри до В. Януковича порівняно із січнем зріс на 12,4 %, а кількість тих, хто не довіряє лідерові Партії регіонів, скоротилася на 9,1 %. Зріс, порівняно з попередніми опитуваннями, рейтинг довіри до М. Азарова і нині становить 26,2 % (проти 9,2 % у травні 2004 р.). Помітно підвищився рейтинг довіри й до лідера комуністів П. Симоненка, якому в січні 2006 р. більшою чи меншою мірою довіряли 19,4 % опитаних, а в липні – вже 30,8 %. Порівняно з лютим 2006 р. зріс також рейтинг довіри до Н. Вітренко (майже до 30%), зменшилася кількість тих, хто їй не довіряє (трохи більше 58%).

- Рівень довіри до політиків з помаранчевого табору, навпаки, від початку року зазвичай знижується, тоді як рівень недовіри до них зростає. Так, Президентіві України В. Ющенку більшою чи меншою мірою довіряють сьогодні лише 29,3% респондентів, що майже на 9% менше, ніж півроку тому. А рейтинг недовіри до Президента протягом першого півріччя "підскочив" на 7%, уперше помітно перевищивши 50%. Майже на 11% знизився рейтинг довіри до керівника уряду Ю.Єханурова, на 10,3% – до А. Кінаха, на 10,7% – до Р. Безсмертного.

- Серед суспільних інститутів найбільшою довірою громадян, як і раніше, користується церква, причому ця тенденція посилюється. Тією чи іншою мірою церкві довіряють нині 62,3 % опитаних, не довіряють – 17,3 %, відтак у неї максимально позитивним є й інтегральний показник балансу довіри–недовіри (+45). Традиційно позитивний баланс довіри–недовіри мають і такі інституції, як Збройні сили (+13,3) та система освіти (+10,7). При цьому їм більше або менше довіряють відповідно 45,4% і 42,2% респондентів.

- Доволі високим залишається рівень довіри до вітчизняних ЗМІ (40,3%), але водночас не послаблюється й недовіра до них (40,2%). Балансують на грані довіри–недовіри і громадські організації (31,4% і 31,7%, відповідно). За останнє півріччя населення більше стало довіряти профспілкам (27,2% проти 21,6% в січні) та новообраним місцевим органам влади (29,9% проти 22,8% в січні). Разом з тим громадяни тепер менше не довіряють цим інституціям: рівень недовіри до них тепер становить відповідно 44,2% (проти 50,3% в січні) і 50,2% (проти 60% в січні).

- У вищих органів законодавчої та виконавчої влади протягом першого півріччя рейтингові показники істотно погіршилися. Насамперед це стосується Кабінету Міністрів, рейтинг довіри до якого зменшився з 27,6% в січні до 19,4 % в липні, а рейтинг недовіри зріс відповідно з 49,4 % до 58,1 %. Не змінилося і навіть погіршилося після виборів ставлення громадян до Верховної Ради. Нинішньому її складу довіряють 20,7% опитаних, не довіряють – 58,4%, тоді як попередньому складові півроку тому довіряли 25,3%, не довіряли – 55,5%.

- Різко виражений негативний баланс довіри–недовіри має прокуратура (–46,9). У цьому сенсі вона "випередила" навіть таких традиційних аутсайдерів народної довіри, як політичні партії, суди і міліція, показники довіри–недовіри до яких перебувають приблизно на однаковому рівні (–44,3–44,4).